

گنجره ملی مجازی
سلامت جنسی - باروری و مشاوره درمانی
کرگان ۱۸ الی ۱۹ اردیبهشت ۱۴۰۳

دانشگاه علوم پزشکی گلستان
معاونت تحقیقات و فناوری

تجارب زنان از بدرفتاری هنگام زایمان در زایشگاه های دولتی شهر تهران: یک مطالعه کیفی

نویسندگان

مرجان میرزانی، الهام شکیبازاده، Meghan Bohren، صدیقه حنطوش زاده، عبدالجواد خواجهوی،

عباس رحیمی فروشانی

گنکره ملی مجازی

سلامت جنسی - باروری و مشاوره درمانی
کرگان ۱۸ الی ۱۹ اردیبهشت ۱۴۰۳

دانشگاه علوم پزشکی گلستان
معاونت تحقیقات و فناوری

۲ اسفند سال ۱۴۰۰ تجربه زایمان اول یک مادر ۳۲ ساله

«اسم زایمان میاد تن و بدنم میلرزه...
دیگه هیچ وقت بچه نمیارم...»

گنگره ملی مجازی

سلامت جنسی - باروری و مشاوره درمانی

کرگان ۱۸ الی ۱۹ اردیبهشت ۱۴۰۳

دانشگاه علوم پزشکی گلستان
معاونت تحقیقات و فناوری

مقدمه و هدف: بدرفتاری با زنانی که به دنبال مراقبت های زایمانی هستند یک چالش جهانی است که بر تصمیمات زنان در مورد انتخاب محل تولد، نحوه تولد، شیردهی، تجربه زایمان، پیشرفت زایمان، ارتباط مادر و فرزند و وضعیت سلامت روان تأثیر می گذارد و حقوق انسانی آنها را نقض می کند.

گنکره ملی مجازی

سلامت جنسی - باروری و مشاوره درمانی

کرگان ۱۸ الی ۱۹ اردیبهشت ۱۴۰۳

دانشگاه علوم پزشکی گلستان
معاونت تحقیقات و فناوری

مقدمه و هدف: سازمان جهانی بهداشت (WHO) با صدور بیانیه‌ای خواستار توجه فوری به این چالش شد و اعلام کرد:

«هر زنی حق بهره‌مندی از بالاترین استاندارد قابل حصول بهداشتی از جمله حق مراقبت در شأن و محترمانه در طول بارداری، زایمان، پس از زایمان و همچنین حق رهایی از خشونت و تبعیض را دارد».

The prevention and elimination of disrespect and abuse during facility-based childbirth

WHO statement

Every woman has the right to the highest attainable standard of health, which includes the right to dignified, respectful health care.

گنکره ملی مجازی

سلامت جنسی - باروری و مشاوره درمانی

کرگان ۱۸ الی ۱۹ اردیبهشت ۱۴۰۳

دانشگاه علوم پزشکی گلستان
معاونت تحقیقات و فناوری

مقدمه و هدف: شواهد فزاینده نشان می دهد که بدرفتاری با زنان هنگام زایمان به یک تجربه رایج برای بسیاری از آنها در سراسر جهان تبدیل شده است. در یک مطالعه در ایران (۲۰۱۹)، ۷۵/۷ درصد از زنان یک یا چند نوع بی احترامی و سوء استفاده (D&A) را گزارش کردند. در مطالعه دیگری در ایران، همه زنان (۳۵۷ نفر) حداقل یک رفتار بی احترامی را هنگام زایمان تجربه کردند.

در ایران، مطالعات مربوط به مراقبت محترمانه مادری (RMC) یا بدرفتاری هنگام زایمان بیشتر بر شیوع، ساخت ابزار و تبیین تجربیات ارائه دهندگان مراقبت بهداشتی متمرکز بوده است و مطالعات کمی تجربیات زنان را مورد بررسی قرار داده اند. هدف این مطالعه کیفی، بررسی تجربیات زنان از بدرفتاری هنگام زایمان در زایشگاه های دولتی شهر تهران بود.

گنجینه ملی مجازی

سلامت جنسی - باروری و مشاوره درمانی

کرگان ۱۸ الی ۱۹ اردیبهشت ۱۴۰۳

دانشگاه علوم پزشکی گلستان
معاونت تحقیقات و فناوری

مواد و روشها: یک مطالعه کیفی، شامل ۲۴ مصاحبه چهره به چهره و نیمه ساختاریافته بین آبان ۱۴۰۰ و اردیبهشت ۱۴۰۱ انجام شد. شرکت کنندگان نمونه‌ای هدفمند از زنان در بخش پست پارتوم پنج بیمارستان دولتی شهر تهران بودند. مصاحبه‌های ضبط شده کلمه به کلمه رونویسی و با استفاده از تحلیل محتوای کیفی جهت دار (نوع شناسی بدرفتاری هنگام زایمان) در MAXQDA 18 مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

گنکره ملی مجازی
سلامت جنسی - باروری و مشاوره درمانی
کرگان ۱۸ الی ۱۹ اردیبهشت ۱۴۰۳

دانشگاه علوم پزشکی گلستان
معاونت تحقیقات و فناوری

یافته ها: زنان اشکال مختلفی از بدرفتاری هنگام لیبر و زایمان را تجربه کردند از جمله سوء استفاده کلامی (نظرات قضاوتی، زبان تند و بی ادبانه و تهدید به پیامدهای ضعیف)؛ عدم رعایت استانداردهای حرفه ای مراقبت (معاینات مکرر و دردناک واژینال، غفلت و رها شدن و انکار تسکین درد)؛ ارتباط ضعیف بین زنان و ارائه دهندگان (فقدان مراقبت حمایتی و محرومیت از تحرک)؛ و سوء استفاده جسمی (اعمال فشار فوندال).

گنجره ملی مجازی
سلامت جنسی - باروری و مشاوره درمانی
کرگان ۱۸ الی ۱۹ اردیبهشت ۱۴۰۳

دانشگاه علوم پزشکی گلستان
معاونت تحقیقات و فناوری

نتیجه گیری: نتایج مطالعه ما نشان داد که زنان هنگام لیبر و زایمان انواع مختلفی از بدرفتاری را تجربه کردند. این نوع مراقبت برای همه زنان غیرقابل قبول بود. یافته‌های ما با مطالعات قبلی انجام شده در سایر محیط‌های جهانی، که در آن زنان سوء استفاده کلامی، بی‌توجهی و رها شدن، عدم مراقبت‌های حمایتی، معاینات مکرر واژینال و انکار تسکین درد را تجربه کردند مطابقت دارد.

یافته‌های این مطالعه می‌تواند به عنوان هشدار برای مدیران و سیاست‌گذاران جهت ارتقای کیفیت مراقبت‌های زایمانی باشد.

گنگره ملی مجازی
سلامت جنسی - باروری و مشاوره درمانی
کرگان ۱۸ الی ۱۹ اردیبهشت ۱۴۰۳

دانشگاه علوم پزشکی گلستان
معاونت تحقیقات و فناوری

کلمات کلیدی: کیفیت مراقبت، مراقبت غیرمحرمانه مادری، بدرفتاری، لیبر و زایمان، مطالعه کیفی، ایران

کد اخلاق (تصویب طرح): این مطالعه مورد تایید کمیته اخلاق دانشگاه علوم پزشکی تهران (شماره کد: IR.TUMS.SPH.REC.1400.169) قرار گرفت.

تشکر و قدر دانی: این مطالعه بخشی از پایان نامه دکتری می باشد. نویسندگان از دانشگاه علوم پزشکی تهران و مرکز تحقیقات مدیریت اطلاعات سلامت، برای حمایت مالی آنها تشکر می کنند. همچنین، مایلیم صمیمانه از زنانی که ما را در این مطالعه یاری کردند، تشکر کنیم.